

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2003

Vyhlásené: 10.05.2003

Časová verzia predpisu účinná od: 10.05.2003

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

149

OZNÁMENIE

Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky oznamuje, že 15. mája 2002 bola v Bratislave podpísaná Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Macedónskej republiky o leteckých dopravných službách. Národná rada Slovenskej republiky vyslovila súhlas s dohodou uznesením č. 115 z 12. decembra 2002 a súčasne rozhodla, že ide o dohodu podľa článku 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prezident Slovenskej republiky dohodu ratifikoval 28. februára 2003. Dohoda nadobudne platnosť 11. mája 2003 na základe článku 27.

**K oznámeniu č. 149
2003 Z. z.****DOHODA medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Macedónskej republiky o leteckých
dopravných službách**

Vláda Slovenskej republiky a vláda Macedónskej republiky (ďalej len „zmluvné strany“) ako zmluvné štáty Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve otvoreného na podpis 7. decembra 1944 v Chicagu, želajúc si uzavrieť na účely zriadenia pravidelných leteckých dopravných služieb medzi územiami svojich štátov a mimo nich dopĺňujúcu dohodu k Dohovoru, dohodli sa takto:

Článok 1**Definície**

Na účely tejto dohody, ak nie je v texte uvedené inak,

- a) pojem „Dohovor“ znamená Dohovor o medzinárodnom civilnom letectve otvorený na podpis 7. decembra 1944 v Chicagu a zahŕňa
  - i) akúkoľvek zmenu, ktorá nadobudla platnosť podľa jeho článku 94(a) a bola ratifikovaná oboma zmluvnými stranami, a
  - ii) akúkoľvek prílohu alebo akúkoľvek zmenu prijatú podľa jeho článkov 90 a 94, ak taká zmena alebo príloha nadobudla platnosť pre obidve zmluvné strany,
- b) pojem „vládne orgány civilného letectva“ znamená v prípade vlády Slovenskej republiky Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky, sekciu civilného letectva a v prípade vlády Macedónskej republiky Ministerstvo dopravy a spojov, riadenie civilného letectva alebo v oboch prípadoch akúkoľvek inú osobu alebo orgán oprávnený vykonávať funkcie uvedených vládnych orgánov,
- c) pojem „územie“ vo vzťahu k štátu má význam podľa článku 2 Dohovoru,
- d) pojem „letecké dopravné služby“, „medzinárodné letecké dopravné služby“, „letecká spoločnosť“ a „zastavenie nie na účely leteckej dopravnej služby“ majú význam podľa článku 96 Dohovoru,
- e) pojem „dohoda“ znamená túto dohodu, jej prílohu a všetky zmeny dohody alebo prílohy. Príloha je neoddeliteľnou súčasťou tejto dohody a všetky odkazy na dohodu zahŕňajú aj jej prílohu,
- f) pojem „určená letecká spoločnosť“ znamená leteckú spoločnosť, ktorá je určená a oprávnená podľa článku 3 tejto dohody,
- g) pojem „dohodnuté služby“ znamená pravidelné letecké dopravné služby vykonávané podľa ustanovení tejto dohody na určených trasách uvedených v prílohe k tejto dohode na prepravu cestujúcich, nákladu a pošty jednotlivo alebo v kombinácii,
- h) pojem „určená trasa“ znamená trasu určenú v Pláne trás v prílohe k tejto dohode,
- i) pojem „kapacita“ znamená
  - vo vzťahu k lietadlu užitočný náklad tohto lietadla na trase alebo časti trasy,
  - vo vzťahu k určeným leteckým dopravným službám kapacitu lietadla používaného na také dopravné služby vynásobenú frekvenciou letov takého lietadla za daný čas na trase alebo časti trasy,
- j) pojem „tarifa“ znamená cenu účtovanú leteckými spoločnosťami priamo alebo prostredníctvom jej sprostredkovateľov (vrátane príslušného sprostredkovateľského poplatku) za prepravu cestujúcich (a ich batožiny) alebo nákladu (s výnimkou pošty) v leteckej doprave a zahŕňa
  - podmienky dostupnosti a použiteľnosti tarify a
  - poplatky a podmienky na všetky služby, ktoré sú spojené s takou prepravou, ponúkané leteckými spoločnosťami,
- k) pojem „zásoby“ znamená tovar povahy rýchlej spotreby na použitie alebo predaj na palube lietadla počas letu vrátane zásob,
- l) pojem „užívateľské poplatky“ znamená poplatok účtovaný leteckým spoločnostiam prostredníctvom príslušných orgánov alebo nimi odsúhlasený poplatok na zaistenie používania letiska alebo jeho zariadenia, alebo leteckých navigačných zariadení vrátane príslušných služieb a zariadení, lietadlom, jeho posádkou, cestujúcimi a nákladom,

- m) pojem „zmena lietadla“ znamená poskytovanie jednej z dohodnutých služieb určenou leteckou spoločnosťou takým spôsobom, že na jednom úseku trasy alebo viacerých úsekoch trasy prelietava lietadlo, ktoré má inú kapacitu ako lietadlo na ďalšom úseku,
- n) pojem „počítačový rezervačný systém“ znamená počítačový systém obsahujúci informácie o pravidelných letoch leteckých spoločností, počte sedadiel, cestovnom a ostatných službách, ktorého prostredníctvom sa môžu vykonávať rezervácie alebo vydávať letenky a ktorého niektoré alebo všetky zariadenia sú dostupné sprostredkovateľom leteckej spoločnosti.

Článok 2

Udelenie práv

1. Každá zmluvná strana udelí druhej zmluvnej strane práva uvedené v tejto dohode na účely zriadenia pravidelných medzinárodných leteckých dopravných služieb na určených trasách uvedených v prílohe k tejto dohode.
2. Letecké spoločnosti určené každou zmluvnou stranou budú mať pri poskytovaní dohodnutých služieb na určených trasách tieto práva:
  - a) prelietať nad územím štátu zmluvnej strany bez pristátia,
  - b) pristávať na uvedenom území nie na účely leteckej dopravnej služby a
  - c) pristávať na území štátu zmluvnej strany, ktorá udelila tieto práva, v bodoch uvedených na určených trasách v Pláne trás v prílohe na účely nastúpenia alebo vystúpenia cestujúcich, naloženia alebo vyloženia nákladu a pošty na komerčnom základe.
3. Ustanovenia odseku 2 tohto článku sa nepovažujú za udelenie práva určenej leteckej spoločnosti štátu jednej zmluvnej strany na prijatie osôb, naloženie batožiny, nákladu alebo pošty na palubu na území štátu druhej zmluvnej strany za úhradu alebo nájomné s cieľom vyložiť ich v inom bode na území štátu tejto druhej zmluvnej strany.
4. Iné letecké spoločnosti štátu každej zmluvnej strany ako tie, ktoré boli určené podľa článku 3 tejto dohody, budú mať tiež práva uvedené v odseku 2 písm. a) a b) tohto článku.
5. Práva piatej leteckej slobody vzduchu sa udelia len na základe osobitnej dohody medzi vládnymi orgánmi civilného letectva oboch zmluvných strán.

Článok 3

Určenie leteckej spoločnosti a prevádzkové povolenie

1. Každá zmluvná strana má právo písomne oznámiť druhej zmluvnej strane určenie jednej leteckej spoločnosti alebo viacerých leteckých spoločností na účely poskytovania dohodnutých služieb na určených trasách.
2. Vládne orgány civilného letectva druhej zmluvnej strany, ktoré prijali oznámenie o určení, udelia bezodkladne podľa odsekov 4 a 5 tohto článku určenej leteckej spoločnosti štátu druhej zmluvnej strany prevádzkové povolenie v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi zmluvnej strany, ktorá určenie prijala.
3. Každá zmluvná strana má podľa ustanovení tohto článku právo nahradíť ktorúkoľvek leteckú spoločnosť, ktorú určila, inou leteckou spoločnosťou. Novourčená letecká spoločnosť má rovnaké práva a povinnosti ako letecká spoločnosť, ktorú nahradila.
4. Od leteckej spoločnosti určenej jednou zmluvnou stranou môže druhá zmluvná strana vyžadovať, aby preukázala svoju spôsobilosť plniť podmienky stanovené vnútroštátnymi právnymi predpismi obvykle a primerane uplatňované uvedenými vládnymi orgánmi na poskytovanie medzinárodných leteckých dopravných služieb v súlade s ustanoveniami Dohovoru.
5. Každá zmluvná strana má právo odmietnuť prijať určenie leteckej spoločnosti a odmietnuť udeliť prevádzkové povolenie uvedené v odseku 2 tohto článku alebo uložiť také podmienky, ktoré považuje za nevyhnutné na vykonávanie práv uvedených v článku 2 tejto dohody, v každom prípade, ak zmluvná strana nepreukáže, že prevažná časť vlastníctva a efektívna kontrola tejto leteckej spoločnosti patrí zmluvnej strane, ktorá leteckú spoločnosť určila, alebo jej štátnym príslušníkom.

6. Ak je letecká spoločnosť takto určená a oprávnená, môže kedykoľvek začať poskytovať dohodnuté služby s podmienkou, že pre tieto služby je platná tarifa stanovená podľa ustanovení článku 13 tejto dohody, kapacita je schválená podľa článku 5 a letové poriadky sú schválené podľa článku 6.

Článok 4

Zrušenie alebo pozastavenie výkonu prevádzkového povolenia

1. Vládné orgány civilného letectva každej zmluvnej strany majú právo odobrať vykonávanie práv uvedených v článku 2 tejto dohody alebo zrušiť prevádzkové povolenia uvedené v článku 3 tejto dohody určenej leteckej spoločnosti štátu druhej zmluvnej strany, alebo uložiť také podmienky, ktoré považujú za nevyhnutné na uplatňovanie týchto práv, ak
  - a) určená letecká spoločnosť nemôže preukázať, že podstatná časť vlastníctva a efektívna kontrola tejto leteckej spoločnosti patrí zmluvnej strane, ktorá ju určila, alebo jej štátnym príslušníkom, alebo
  - b) určená letecká spoločnosť nespĺňa alebo porušuje vnútroštátne právne predpisy zmluvnej strany, ktorá jej tieto práva udelila, alebo
  - c) letecká spoločnosť neposkytuje dohodnuté služby v súlade s podmienkami stanovenými v tejto dohode.
2. Ak bezodkladné pozastavenie výkonu práv, zrušenie prevádzkového povolenia alebo uloženie podmienok uvedených v odseku 1 tohto článku budú nevyhnutné z hľadiska zabránenia ďalším porušeniam vnútroštátnych právnych predpisov, takéto práva sa uplatnia iba po konzultácii s druhou zmluvnou stranou. V takom prípade sa konzultácie začnú v lehote štyridsiatich piatich (45) dní odo dňa požiadania druhou zmluvnou stranou o konzultácie.

Článok 5

Princípy upravujúce poskytovanie dohodnutých služieb

1. Letecké spoločnosti oboch zmluvných strán budú mať spravodlivé a rovnaké podmienky na poskytovanie dohodnutých služieb na určených trasách.
2. Dohodnuté služby poskytované na všetkých trasách uvedených v prílohe k tejto dohode musia mať pri primeranom vyťažovanom faktore ako prvotný cieľ zabezpečenie zodpovedajúcej kapacity na prepravu z územia štátu alebo na územie štátu zmluvnej strany, ktorá leteckú spoločnosť určila.
3. Pri prevádzkovaní dohodnutých služieb bude určená spoločnosť štátu každej zmluvnej strany brať do úvahy záujmy určenej leteckej spoločnosti štátu druhej zmluvnej strany tak, aby nedochádzalo k nevhodnému zasahovaniu do poskytovania služieb zabezpečovaných druhou leteckou spoločnosťou na celej trase alebo časti tej istej trasy.
4. Právo leteckej spoločnosti určenej jednou zmluvnou stranou prijať na palubu alebo vyložiť na území štátu zmluvnej strany medzinárodnú prepravu z územia alebo na územie iných štátov bude doplnkové a musí sa vykonávať v súlade so všeobecnými princípmi, ktoré upravujú rozvoj medzinárodnej leteckej dopravy, prijatými oboma zmluvnými stranami a pri takých podmienkach, aby kapacita zodpovedala
  - a) prepravným požiadavkám z územia štátu a na územie štátu takej prepravy,
  - b) požiadavkám na ekonomické prevádzkovanie trasy,
  - c) prepravným požiadavkám oblasti, cez ktorú určená letecká spoločnosť prelietava.

Článok 6

Letové poriadky

1. Určená letecká spoločnosť štátu jednej zmluvnej strany predloží na schválenie vládnym orgánom civilného letectva druhej zmluvnej strany letový poriadok svojich plánovaných služieb najmenej tridsať (30) dní vopred, pričom uvedie frekvenciu, typ lietadiel, časy, rozmiestnenie a počet sedadiel pre verejnosť a dobu platnosti letového poriadku.
2. Ak chce určená letecká spoločnosť okrem letov podľa letových poriadkov prevádzkovať ďalšie lety, musí tieto lety dohodnúť s určenou leteckou spoločnosťou štátu druhej zmluvnej strany.

Ak sa určené letecké spoločnosti nedohodnú, spor vyriešia vládne orgány civilného letectva zmluvnej strany, ktorá má ďalší let prijať.

3. Všetky následné zmeny schválených letových poriadkov určenej leteckej spoločnosti štátu jednej zmluvnej strany, s výnimkou zmeny typu lietadla z prevádzkových dôvodov, sa predložia na schválenie vládnym orgánom civilného letectva druhej zmluvnej strany.

Článok 7

Zmena lietadla

1. Každá určená letecká spoločnosť môže na ktorýkoľvek let alebo všetky lety, v rámci dohodnutých služieb a podľa svojho uváženia, zmeniť lietadlo na území štátu druhej zmluvnej strany alebo v ktoromkoľvek bode na určených trasách s podmienkou, že
  - a) lietadlo použité za bodom zmeny lietadla musí byť v takom prípade plánované súčasne s prilietajúcim alebo odlietajúcim lietadlom,
  - b) v prípade zmeny lietadla na území štátu druhej zmluvnej strany, a ak sa viac ako jedno lietadlo prevádzkuje za bodom zmeny, nemôže mať viac ako jedno také lietadlo rovnakú veľkosť a žiadne nemôže byť väčšie ako lietadlo použité na úsekoch tretej a štvrtej leteckej slobody vzduchu.
2. Na účely zmeny lietadla v prevádzke môže určená letecká spoločnosť v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi použiť svoje vlastné prostriedky alebo prenajaté prostriedky a môže ho prevádzkovať podľa komerčnej dohody s inou leteckou spoločnosťou.
3. Určená letecká spoločnosť môže použiť na úsekoch prevádzkovania zmeny lietadla rozdielne alebo rovnaké čísla letov.

Článok 8

Uznanie osvedčení a licencií

1. Osvedčenie o spôsobilosti lietadla na lietanie, osvedčenie o spôsobilosti prevádzkovateľov a licencie vydané alebo uznané za platné jednou zmluvnou stranou na účely prevádzkovania leteckých dopravných služieb na určených trasách v prílohe k tejto dohode uzná za platné počas doby ich platnosti aj druhá zmluvná strana, ak podmienky, na základe ktorých sa tieto osvedčenia alebo licencie vydali alebo uznali za platné, zodpovedajú minimálnym normám, ktoré sa môžu požadovať v súlade s Dohovorom, alebo ich presahujú.
2. Každá zmluvná strana si však vyhradzuje právo v prípade preletu ponad územie jej štátu odmietnuť uznať platnosť osvedčení o spôsobilosti prevádzkovateľov a licencií, ktoré príslušníkom jej štátu udelila druhá zmluvná strana.

Článok 9

Oslobodenie od cla a iných platieb

1. Každá zmluvná strana v čo najväčšej možnej miere, v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi a na základe reciprocity, oslobodí lietadlo určenej leteckej spoločnosti alebo leteckých spoločností štátu druhej zmluvnej strany od dovozných obmedzení, cla, dane z pridanej hodnoty, spotrebných daní, inšpekčných poplatkov a ďalších vnútroštátnych daní a platieb na palivo, mazivá, spotrebné technické zásoby, náhradné dielce vrátane motorov, obvyklé vybavenie lietadla, letecké zásoby (vrátane potravín, nápojov, tabaku a iných výrobkov určených na predaj cestujúcim v obmedzených množstvách počas letu) a iné položky určené na použitie alebo použité výhradne pri prevádzke alebo poskytovaní služieb lietadlom tejto leteckej spoločnosti, ako aj zásoby vytlačených leteniek, účteniek, akýkoľvek vytlačený materiál s vytlačeným znakom spoločnosti a obvyklý publikačný materiál rozširovaný bezplatne touto leteckou spoločnosťou.
2. Oslobodenia udelené podľa tohto článku sa použijú na položky podľa odseku 1 tohto článku
  - a) dovezené na územie štátu jednej zmluvnej strany určenou leteckou spoločnosťou štátu druhej zmluvnej strany alebo jej zástupcom,
  - b) ostávajúce na palube lietadla určenej leteckej spoločnosti štátu jednej zmluvnej strany po prilete alebo počas pobytu na území štátu druhej zmluvnej strany a

3. Takto dohodnuté tarify sa predložia na schválenie vládnym orgánom civilného letectva oboch zmluvných strán najneskôr tridsať (30) dní pred navrhovaným dňom ich zavedenia. V mimoriadnych prípadoch sa môže táto lehota so súhlasom vládných orgánov civilného letectva skrátiť.
4. Tarify možno schváliť urýchlene. Ak žiadny z vládných orgánov civilného letectva zmluvných strán nevyjadril nesúhlas s navrhovanými tarifami do dvadsiaticich (20) dní odo dňa ich predloženia podľa odseku 3 tohto článku, tieto tarify sa považujú za schválené. V prípade, že lehota na predloženie sa skráti podľa odseku 3 tohto článku, vládne orgány civilného letectva sa môžu dohodnúť, že lehota, v ktorej sa musí oznámiť akýkoľvek nesúhlas, bude kratšia ako dvadsať (20) dní.
5. Ak tarifu nemožno dohodnúť podľa odseku 2 tohto článku alebo ak v čase jej použiteľnosti podľa odseku 4 tohto článku vládne orgány civilného letectva oznámia svoj nesúhlas s ktoroukoľvek tarifou dohodnutou podľa odseku 2 tohto článku, vládne orgány civilného letectva oboch zmluvných strán sa pokúsia určiť tarifu vzájomnou dohodou.
6. Ak sa vládne orgány civilného letectva zmluvných strán nemôžu dohodnúť na niektorej tarife predloženej podľa odseku 3 tohto článku alebo na určení ktorejkoľvek tarify podľa odseku 5 tohto článku, spor sa bude riešiť podľa ustanovení článku 21 tejto dohody.
7. Tarifa stanovená podľa ustanovení tohto článku ostane v platnosti dovtedy, kým nebude stanovená nová tarifa. Tarifa však nebude platiť dlhšie ako dvanásť (12) mesiacov odo dňa uplynutia jej platnosti.

Článok 14

Zabezpečenie ochrany civilného letectva

1. Podľa práv a povinností vyplývajúcich z medzinárodného práva zmluvné strany potvrdzujú, že ich vzájomné záväzky na ochranu bezpečnosti civilného letectva proti protiprávnym činom predstavujú neoddeliteľnú súčasť tejto dohody. Bez obmedzenia vykonávania svojich práv a záväzkov vyplývajúcich z medzinárodného práva budú zmluvné strany postupovať predovšetkým podľa ustanovení Dohovoru o trestných a niektorých iných činoch spáchaných na palube lietadla podpísaného 14. septembra 1963 v Tokiu, Dohovoru o potlačení protiprávneho zmocnenia sa lietadiel podpísaného 16. decembra 1970 v Haagu a Dohovoru o potlačení protiprávných činov ohrozujúcich bezpečnosť civilného letectva podpísaného 23. septembra 1971 v Montreale, Protokolu o boji s protiprávnymi činmi násillia na letiskách slúžiacich medzinárodnému civilnému letectvu podpísaného 24. februára 1988 v Montreale, ktorý ratifikovali štáty obidvoch zmluvných strán, a podľa iných dohovorov týkajúcich sa bezpečnosti civilného letectva, ktorými sú obe zmluvné strany viazané.
2. Zmluvné strany si na požiadanie poskytnú všetku pomoc nevyhnutnú na zabránenie protiprávnemu zmocneniu sa civilných lietadiel a iným protiprávnym činom proti bezpečnosti takých lietadiel, ich cestujúcich a posádok, letísk a leteckých navigačných zariadení a akýmkoľvek iným útokom ohrozujúcich bezpečnosť civilného letectva.
3. Zmluvné strany sa pri vzájomných vzťahoch budú riadiť podľa ustanovení o bezpečnosti letectva stanovenými Medzinárodnou organizáciou civilného letectva a zaradenými ako prílohy k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve do tej miery, do akej sú bezpečnostné ustanovenia pre zmluvné strany použiteľné; môžu vyžadovať, aby u nich evidovaní dopravcovia alebo prevádzkovatelia lietadiel, ktorí vykonávajú svoju hlavnú činnosť alebo majú svoje stále sídlo na území ich štátu, konali podľa týchto ustanovení o bezpečnosti letectva.
4. Každá zmluvná strana súhlasí s tým, že od prevádzkovateľov lietadiel možno vyžadovať dodržiavanie ustanovení o bezpečnosti letectva uvedených v odseku 3 tohto článku, požadovaných druhou zmluvnou stranou pri prilete, odlete alebo pobyte na území štátu tejto druhej zmluvnej strany. Každá zmluvná strana zaručuje, že na území jej štátu sa účinne uplatnia primerané opatrenia zamerané na ochranu lietadla a na kontrolu cestujúcich, posádky, prevážaných predmetov, batožiny, nákladu a leteckých zásob pred nástupom a počas nástupu alebo nakladania na palubu. Každá zmluvná strana v prípade konkrétnej hrozby vykoná na základe požiadavky druhej zmluvnej strany mimoriadne bezpečnostné opatrenia.
5. Ak sa vyskytne prípad alebo hrozba protiprávneho zmocnenia sa civilného lietadla alebo iný protiprávny postup proti bezpečnosti takého lietadla, jeho cestujúcich a posádky, letísk a

leteckých navigačných zariadení, zmluvné strany si navzájom pomôžu prostredníctvom komunikačných prostriedkov a iných vhodných opatrení určených na rýchle a bezpečné skončenie takého prípadu alebo na odstránenie hrozby.

6. Ak zmluvná strana nedodržiava ustanovenia o leteckej bezpečnosti podľa tohto článku, vládne orgány civilného letectva druhej zmluvnej strany môžu požiadať vládne orgány civilného letectva tejto zmluvnej strany o okamžité konzultácie.
7. Ak sa nedosiahne dohoda v lehote jedného mesiaca odo dňa žiadosti, bude to dôvod na zadržanie, zrušenie, obmedzenie alebo uloženie podmienok na prevádzkové povolenie leteckej spoločnosti alebo leteckých spoločností uvedenej zmluvnej strany. Ak ide o mimoriadne okolnosti, môže zmluvná strana prijať predbežné opatrenia pred uplynutím jedného mesiaca.

Článok 15

Bezpečnosť a kontrola na ploche

1. Každá zmluvná strana môže kedykoľvek požiadať druhú zmluvnú stranu o konzultácie ohľadom bezpečnostných noriem v oblasti vzťahujúcej sa na posádku lietadla, lietadlo alebo na jeho prevádzkovanie. Konzultácie sa uskutočnia najneskôr v lehote do tridsiatich (30) dní po podaní žiadosti.
2. Ak po konzultáciách jedna zmluvná strana zistí, že druhá zmluvná strana efektívne nezabezpečuje dodržiavanie a uplatňovanie bezpečnostných noriem v týchto oblastiach tak, aby zodpovedali minimálnym normám stanoveným podľa Dohovoru, oznámi to spolu s krokmi nevyhnutnými na zabezpečenie súladu s minimálnymi normami druhej zmluvnej strane, ktorá prijme príslušné nápravné opatrenie. Ak druhá zmluvná strana neprijme príslušné opatrenie v lehote do pätnástich (15) dní alebo v dlhšej lehote, ktorá sa môže dohodnúť, uplatní sa článok 4 tejto dohody.
3. Bez ohľadu na záväzky uvedené v článku 33 Dohovoru sa dohodlo, že každé lietadlo leteckej spoločnosti alebo leteckých spoločností štátu jednej zmluvnej strany poskytujúce služby na území štátu inej zmluvnej strany alebo z jeho územia podlieha na území štátu druhej zmluvnej strany prešetreniu oprávnenými zástupcami druhej zmluvnej strany na palube a okolo lietadla, kontrole platnosti dokumentov lietadla a jeho posádky, ako i príslušných podmienok lietadla a jeho vybavenia (ďalej len „kontrola na ploche“) tak, aby to nevedlo k neodôvodnenému zdržaniu.
4. Ak taká kontrola na ploche alebo niekoľko kontrol bude viesť k
  - a) vážnemu podozreniu, že lietadlo alebo prevádzkovanie lietadla nespĺňa minimálne normy stanovené v danom čase podľa Dohovoru, alebo
  - b) vážnemu podozreniu, že nie je zabezpečené efektívne dodržiavanie a uplatňovanie bezpečnostných noriem stanovených v danom čase podľa Dohovoru,zmluvná strana vykonávajúca kontrolu môže v zmysle článku 33 Dohovoru rozhodnúť, že požiadavky, na základe ktorých bolo osvedčenie alebo licencie pre toto lietadlo alebo jeho posádku vydané alebo uznané za platné, alebo že požiadavky, na základe ktorých je lietadlo prevádzkované, nezodpovedajú minimálnym normám stanoveným podľa Dohovoru ani ich nepresahujú.
5. V prípade, že prístup na vykonanie kontroly lietadla prevádzkovaného leteckou spoločnosťou alebo leteckými spoločnosťami štátu jednej zmluvnej strany na ploche podľa odseku 3 tohto článku zástupcovia leteckej spoločnosti alebo leteckých spoločností odopru, druhá zmluvná strana môže usúdiť, že vznikli odôvodnené pochybnosti podľa odseku 4, a prijať potrebné rozhodnutie podľa ustanovení tohto článku.
6. Každá zmluvná strana si vyhradzuje právo okamžite pozastaviť alebo zmeniť leteckej spoločnosti alebo leteckým spoločnostiam štátu druhej zmluvnej strany prevádzkové povolenie v prípade, ak prvá zmluvná strana uváži, že takéto rozhodnutie a bezodkladné opatrenia sú nevyhnutné pre bezpečnosť prevádzky leteckej spoločnosti na základe vykonanej kontroly na ploche alebo série kontrol na ploche, odopretia prístupu na kontrolu na ploche, v dôsledku konzultácie alebo podobne.
7. Akékoľvek opatrenie jednej zmluvnej strany podľa odsekov 2 a 6 tohto článku sa prestane uplatňovať len na základe toho, že prestal existovať dôvod prijatia tohto opatrenia.

Článok 16

Uplatňovanie vnútroštátnych právnych predpisov

1. Vnútroštátne právne predpisy jednej zmluvnej strany upravujúce prilet, pobyt alebo odlet lietadla prevádzkovaného v rámci medzinárodnej leteckej navigácie z územia jej štátu alebo prevádzku a navigáciu takého lietadla na území jej štátu sú platné pre lietadlo leteckej spoločnosti určenej druhou zmluvnou stranou, ktoré ich musí dodržiavať pri prilete, odlete a v rámci pobytu na území štátu prvej zmluvnej strany.
2. Vnútroštátne právne predpisy jednej zmluvnej strany týkajúce sa priletu, pobytu alebo odletu lietadla s cestujúcimi, posádkou, nákladom a poštou z územia jej štátu vrátane predpisov na vstup, colné vybavenie, imigráciu a emigráciu, pasy, clo a karanténu sú platné pre cestujúcich alebo ich zástupcov, posádku, náklad a poštu prepravovaných leteckou spoločnosťou štátu druhej zmluvnej strany od priletu až do odletu z územia štátu prvej zmluvnej strany.
3. Každá zmluvná strana na požiadanie druhej zmluvnej strany umožní leteckým spoločnostiam, ktoré v oboch štátoch vykonávajú letecké prepravné práva, prijať opatrenia, ktoré zabezpečia, že sa budú prepravovať iba cestujúci s cestovnými dokladmi, ktoré sa vyžadujú pri vstupe na územie alebo pri tranzite cez územie štátu požadujúcej zmluvnej strany. V prípade, že prepravovaná osoba nespĺňa vnútroštátne právne predpisy platné na vstup na územie štátu druhej zmluvnej strany, je letecká spoločnosť povinná na vlastné náklady prepraviť takého cestujúceho späť.
4. Nežiaducu osobu vrátenú z miesta vystúpenia z lietadla je povinná prijať na prešetrenie tá zmluvná strana, na ktorej území sa osoba zdržiavala pred nastúpením do lietadla okrem priameho tranzitu.

Článok 17

Tržby a prevod zisku

1. Určené letecké spoločnosti štátu zmluvnej strany na základe reciprocity môžu predávať letecké dopravné služby v akejkoľvek mene prostredníctvom vlastných prepravných dokumentov na území štátov oboch zmluvných strán buď priamo, alebo cez svojich sprostredkovateľov podľa platných vnútroštátnych právnych predpisov každej zmluvnej strany.
2. Určené letecké spoločnosti štátu zmluvnej strany na základe reciprocity môžu zameniť a previesť z územia štátu, kde tržby vznikli, na územie svojho štátu prebytok príjmov nad výdavkami. V takom prevode sú zahrnuté čisté výnosy z predaja uskutočneného buď priamo, alebo cez sprostredkovateľov leteckých dopravných služieb, pomocných alebo doplnkových služieb a obvyklý obchodný záujem, ktorý vznikol z takého výnosu, kým sa očakávaný prevod neuskutočnil.
3. Takýto prevod sa uskutoční bez poškodenia akýchkoľvek finančných záväzkov platných na území štátu zmluvnej strany.
4. Leteckým spoločnostiam určeným zmluvnými stranami sa udelí príslušné povolenie na vykonanie úhrad v príslušné dni vo voľne zameniteľnej mene podľa oficiálneho devízového kurzu platného v deň podania žiadosti o prevod.

Článok 18

Technický a obchodný personál a kancelárie

1. Určeným leteckým spoločnostiam štátu každej zmluvnej strany je na základe reciprocity umožnené držať na území štátu druhej zmluvnej strany svoje kancelárie a zamestnávať zástupcov, ako aj svoj obchodný, prevádzkový a technický personál, ktorý je na prevádzkovanie dohodnutých služieb potrebný.
2. Požiadavka na personál sa môže podľa uváženia určených leteckých spoločností štátu každej zmluvnej strany zabezpečiť buď vlastným personálom, alebo použitím služieb akejkoľvek inej organizácie, spoločnosti alebo leteckých spoločností prevádzkovaných na území štátu druhej zmluvnej strany a oprávnených vykonávať také služby na území štátu takejto zmluvnej strany.
3. Zástupcovia a personál musia spĺňať vnútroštátne právne predpisy druhej zmluvnej strany a podľa takých vnútroštátnych právnych predpisov každá zmluvná strana na základe reciprocity

a s minimálnym odkladom udelí zástupcom a personálu podľa odseku 1 tohto článku potrebné pracovné povolenia, návštevne víza alebo iné podobné dokumenty.

4. Ak to vyžadujú osobitné okolnosti, na vstup, na pobyt v naliehavej situácii a na dočasný pobyt sa neodkladne vydajú povolenia, víza a dokumenty požadované vnútroštátnymi právnymi predpismi každej zmluvnej strany tak, aby nedošlo k zdržaniu vstupu personálu na územie daného štátu.
5. Činnosti uvedené v už uvedených odsekoch sa vykonávajú podľa vnútroštátnych právnych predpisov druhej zmluvnej strany.

Článok 19

Štatistika

1. Vládné orgány civilného letectva zmluvnej strany poskytnú na požiadanie vládnym orgánom civilného letectva druhej zmluvnej strany informácie a štatistické údaje týkajúce sa prepravy vykonávanej leteckou spoločnosťou určenou jednou zmluvnou stranou v rámci dohodnutých služieb na územie štátu druhej zmluvnej strany alebo z neho v takej istej forme, ako boli pripravené a predložené určenými leteckými spoločnosťami svojim domácim vládnym orgánom civilného letectva.
2. Na požiadanie jednej zmluvnej strany akékoľvek ďalšie štatistické údaje týkajúce sa prepravy, ktoré môžu vládne orgány civilného letectva jednej zmluvnej strany požadovať od vládných orgánov civilného letectva druhej zmluvnej strany, prerokujú vládne orgány civilného letectva oboch zmluvných strán.

Článok 20

Konzultácie

1. V duchu úzkej spolupráce budú vládne orgány civilného letectva obidvoch zmluvných strán navzájom priebežne konzultovať formou rokovaní alebo písomne s cieľom zaistiť spoluprácu vo všetkých otázkach týkajúcich sa vykonávania tejto dohody a jej príloh.
2. Každá zmluvná strana môže kedykoľvek požiadať o konzultácie o akejkoľvek otázke týkajúcej sa tejto dohody. Konzultácie sa musia začať v lehote do šesťdesiatich (60) dní odo dňa prijatia žiadosti druhou zmluvnou stranou, ak sa zmluvné strany nedohodnú inak.

Článok 21

Zmeny

1. Ak ktorákoľvek zmluvná strana usúdi, že je potrebné pozmeniť ktorékoľvek z ustanovení tejto dohody, môže požiadať druhú zmluvnú stranu o konzultácie. Konzultácie sa začnú v lehote do šesťdesiatich (60) dní odo dňa prijatia žiadosti, ak sa obe zmluvné strany nedohodnú na predĺžení tejto lehoty. Dohodnuté zmeny schvália obidve zmluvné strany podľa vnútroštátnych právnych predpisov a nadobudnú platnosť po výmene diplomatických nôt o schválení.
2. Zmeny prílohy tejto dohody sa dohodnú písomne priamo medzi vládnymi orgánmi civilného letectva zmluvných strán.

Článok 22

Riešenie sporov

1. Ak vznikne medzi zmluvnými stranami akýkoľvek spor týkajúci sa výkladu alebo vykonávania tejto dohody, zmluvné strany sa vynasnažia riešiť ho rokovaniami.
2. Ak zmluvné strany nedosiahnu urovanie sporu rokovaniami, môžu sa dohodnúť na urovaní sporu prostredníctvom niektorej osoby alebo orgánu.
3. Ak sa zmluvné strany nedohodnú, spor sa na požiadanie jednej zo zmluvných strán predloží rozhodcovskému orgánu zloženému z troch členov, jedného vymenuje každá zo zmluvných strán a na vymenovaní tretieho člena sa dohodnú dvaja už vymenovaní členovia. Každá zo zmluvných strán vymenuje člena v lehote šesťdesiatich (60) dní odo dňa prijatia diplomatickej nóty od druhej zmluvnej strany požadujúcej rozhodnutie sporu a tretí člen sa vymenuje v lehote ďalších šesťdesiatich (60) dní. Ak niektorá zo zmluvných strán nevymenuje člena v stanovenej lehote alebo ak nebude tretí člen vymenovaný v stanovenej lehote, potom môže ktorákoľvek

zmluvná strana požiadať prezidenta Medzinárodnej organizácie civilného letectva o vymenovanie člena alebo členov rozhodcovského orgánu podľa potreby. Tretí člen musí byť vždy štátnym príslušníkom tretieho štátu a stane sa predsedom rozhodcovského orgánu.

4. Rozhodcovský orgán prijme svoje rozhodnutia väčšinou hlasov. Také rozhodnutia budú záväzné pre obidve zmluvné strany.
5. Zmluvné strany sa podriadia akémukoľvek rozhodnutiu prijatému podľa odseku 2 tohto článku.
6. Ak sa jedna zo zmluvných strán nepodriadi rozhodnutiu prijatému podľa odseku 2 tohto článku, potom druhá zmluvná strana môže obmedziť, pozastaviť alebo zrušiť vykonávanie práv alebo výhody, ktoré podľa tejto dohody udelila zmluvnej strane nepodriadenej sa rozhodnutiu.
7. Každá zmluvná strana hradí výdavky a odmeny za svojho člena; na poplatkoch za tretieho člena a potrebných výdavkoch na neho, ako aj na činnosti rozhodcovského orgánu sa obidve zmluvné strany podieľajú rovnakým dielom.

Článok 23

Počítačový rezervačný systém

Obidve zmluvné strany budú na svojom území používať spracovateľský kódex Európskej konferencie civilného letectva - ECAC na reguláciu a prevádzku počítačového rezervačného systému spolu s ďalšími použiteľnými predpismi a záväzkami týkajúcimi sa počítačového rezervačného systému.

Článok 24

Výpoveď dohody

1. Táto dohoda sa uzaviera na neurčitú dobu.
2. Každá zo zmluvných strán môže kedykoľvek písomne diplomatickou nótou oznámiť druhej zmluvnej strane vypovedanie dohody; také oznámenie sa súčasne zašle Medzinárodnej organizácii civilného letectva.
3. V tom prípade sa platnosť dohody skončí dvanásť (12) mesiacov odo dňa prijatia oznámenia o jej výpovedi druhou zmluvnou stranou, ak sa zmluvné strany nedohodnú na zrušení tohto oznámenia pred uplynutím výpovednej lehoty. Ak druhá zmluvná strana nepotvrdí prijatie oznámenia o výpovedi, považuje sa za prijaté štrnástym (14.) dňom odo dňa jeho prijatia Medzinárodnou organizáciou civilného letectva.

Článok 25

Prijatie mnohostranného dohovoru

V prípade uzavretia mnohostranného dohovoru alebo dohody týkajúcej sa leteckej dopravy, ku ktorej obidve zmluvné strany pristúpia, sa táto dohoda po konzultáciách medzi obidvoma zmluvnými stranami zmení podľa ustanovení takého dohovoru alebo dohody.

Článok 26

Registrácia

Táto dohoda a všetky jej zmeny sa registrujú v Medzinárodnej organizácii civilného letectva (ICAO).

Článok 27

Nadobudnutie platnosti

Každá zmluvná strana písomne oznámi diplomatickou nótou druhej zmluvnej strane splnenie vnútroštátnych právnych predpisov potrebných na nadobudnutie platnosti tejto dohody. Dohoda nadobudne platnosť šesťdesiatym (60.) dňom po prijatí neskoršej nóty. Podpísaní, náležite na to splnomocnení svojimi vládami, túto dohodu podpísali.

Dané v Bratislave 15. mája 2002 v dvoch pôvodných vyhotoveniach, každé v slovenskom, macedónskom a anglickom jazyku, pričom všetky znenia sú rovnako autentické. V prípade rozdielnosti výkladu je rozhodujúce anglické znenie.

Za vládu Slovenskej republiky:

Jozef Macejko v. r.

Za vládu Macedónskej republiky:

Muhammed Halili v. r.

**PRÍLOHA k Dohode medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Macedónskej republiky o
leteckých dopravných službách**

PLÁN TRÁS

Plán trás I

Trasy, na ktorých môže poskytovať letecké dopravné služby určená letecká spoločnosť Slovenskej republiky:

Body odletu	Medzifahlé body	Body v Macedónskej republike	Body za
body v Slovenskej republike	dohodnú sa neskôr	Skopje a Ochrid	dohodnú sa neskôr

Plán trás II

Trasy, na ktorých môže poskytovať letecké dopravné služby určená letecká spoločnosť Macedónskej republiky:

Body odletu	Medzifahlé body	Body v Slovenskej republike	Body za
body v Macedónskej republike	dohodnú sa neskôr	Bratislava a Košice	dohodnú sa neskôr

1. Medzifahlé body a body za na určených trasách sa môžu podľa zvolenia určenej leteckej spoločnosti vypustiť pri ktoromkoľvek lete alebo pri všetkých letoch s podmienkou, že trasa sa začína na území štátu zmluvnej strany, ktorá určila takú leteckú spoločnosť.
2. Každá určená letecká spoločnosť môže obsluhovať medzifahlé body a body za neurčené v prílohe k tejto dohode s podmienkou, že medzi týmito bodmi a územím štátu druhej zmluvnej strany sa nevykonávajú žiadne prepravné práva.

